

Mode och branding av Norden

1. Framställning

Framställningen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att som en del av uppföljningen på den nordiska gröna tillväxt-strategin och den nordiska färdplanen, i samarbete med mode- och klädbranschens aktörer, utarbeta en form av "manifest" som slår fast ett visst förhållningssätt till miljö, hållbarhet, material, återvinning, design och etik/socialt ansvar, som mode- och klädbranschens aktörer kan uppmanas att ställa sig bakom

att som uppföljning på den gröna tillväxt-strategin /färdplanen utarbeta incitament som gör det attraktivt för mode- och klädbranschens aktörer att ställa sig bakom manifestet/färdplanens målsättningar

att explicit inbegripa hållbart nordiskt mode som en del av brandingstrategin för Norden

2. Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordisk Ministerråd har, ligesom Nordisk Råd, også noteret sig, at der er stigende international opmærksomhed omkring nødvendigheden af og muligheden for at gøre mode- og tekstilbranchen mere bæredygtig. Mode- og tekstilbranchen er, som det også påpeges i rekommandation 11/2014/näring en af de mest forurenende og ressourceforbrugende industrier i verden. Tøj- og tekstilproduktion er forbundet med et stort energi- og vandforbrug samt kemikalie- og pesticidanvendelse. En mere bæredygtig mode og tekstilbranche er derfor også et fokusområde for Nordisk Ministerråd.

Således er der i regi af det nordiske miljøsamarbejde allerede for et par år siden iværksat en række initiativer på området, fx grøn vækst projekterne

om tekstilaffald. På denne baggrund har vi i det følgende forsøgt at besvare Nordisk Råds att-satser enkeltvis:

Mht. den første att-sætning om at udarbejde et "manifest", vil Nordisk Ministerråd fremhæve den lange række af initiativer, som ligger under "Grøn vækst" aktiviteterne og forvaltes af den Nordiske Arbejdsgruppe for Affald (NAG), herunder projektet "EPR systems and new business models". Her analyseres fordele og ulemper ved "*mandatory extended producer responsibility*", et policyprincip, som skal styrke den miljømæssige bæredygtighed af tekstilprodukter ved at, tilbagesende de miljøomkostninger, som produktet har senere i sin livcyklus, til den oprindelige producent, f.eks. gennem miljøbeskatning. Derudover har det kommende danske formandsskabsprojekt, iværksat et initiativ om at udarbejde en fartplan for en bæredygtig nordisk tekstil- og mode branche frem til 2017, som Nordic Fashion Association også inviteres til at give indspil til ved den planlagte workshop d. 10. december 2014. Der er endnu ikke nogle resultater som lægger op til, at der skal udvikles et manifest omkring dette. Men Nordisk Ministerråd er meget opmærksomme på muligheden for udvikling af et manifest eller lignende, og vil løbende vurdere den mulighed i lyset af de resultater aktiviteterne udvikler.

Mht. den anden att-sætning om at involvere mode- og tekstilbranchens aktører gennem incitamenter, så er arbejdet indenfor området i regi af Nordisk Ministerråd som nævnt ovenfor stadig i gang. Derfor er det for tidligt, at vurdere de konkrete resultater og effekter, som projekterne skaber og hvilke tiltag og incitamenter, der skal til for at branchen kan slutte op om arbejdet. Imidlertid er Nordisk Ministerråd opmærksom på erhvervslivets afgørende rolle i arbejdet med at udvikle en bæredygtig mode og tekstilbranche. Som en del "Grøn vækst" aktiviteterne har arbejdsgruppen NAG i dialog med Nordisk Innovation i den forbindelse undersøgt mulighederne for at kopiere eller lade sig inspirere af *Nordic Buildt*-initiativet, som har en meget høj grad af medspil fra erhvervslivet. Umiddelbart ligger det dog ikke indenfor projekternes budgetmæssige størrelsesorden at anvende konceptet fra *Nordic Buildt*, som siden 2011 har modtaget 28.101.000 DKK fra Nordisk Ministerråd og derudover har haft anden medfinansiering.

Mht. til den sidste att-sætning om at anvende holdbar nordisk mode i den nordiske brandingstrategi, så fremhæver strategien nogle få overordnede strategiske profileringsområder. Herunder særligt den nordiske kreative industri, samt Nordens rolle som foregangsregion indenfor holdbare industrimodeller. Og der fremhæves allerede nu de nordiske Grøn Vækst initiativer, hvor tekstilspørgsmålet har en fremtrædende rolle, som ét af de otte initiativer. Endvidere refererer og bygger denne strategi i høj grad på erfaringerne og rapporterne fra det meget succesrige brandingevent *Nordic Cool 2013* i Washington, hvor det overordnede mål var eksponering af netop samspillet mellem de nordiske kreative industrier og emner som samspil med naturen og miljømæssig bæredygtighed. Der er derfor allerede nu i den nordiske brandingstrategi høj grad af fokus på netop den særlige rolle, som Norden har i forhold til at fremhæve mulighederne for positive synergieffekter, mellem den kreative industri, såsom mode og tekstil og bæredygtig udvikling.

Derudover vil vi også nævne et andet initiativ på området om bæredygtig mode, som er relevant i denne forbindelse. Der er nemlig nu overvejelser i gang om at deltage i og bidrage til *Copenhagen Fashion Summit 2016*, som en del af ovennævnte fartplan. Dette vil blive afklaret når denne ligger klar til implementering i april/maj 2015.

På denne baggrund vil Nordisk Ministerråd vurdere, at rekommandationen er højaktuel, men netop derfor svær at besvare. Nordisk Råds synspunkter er hørt og vil blive taget med i det videre arbejde.

Nordiska rådet

**Fremst. 11/2014/näring
D 2014**

Tidigare nummer:
A 1610/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

J.nr. 13-00346-32

3. Utskottets betänkande

Det sker saker och ting, både vad gäller modefrågor och branding, men också vad gäller ett ökat miljötankande angående produktion, material etc. av nordiska textilprodukter.

Det danska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet har planer på att genomföra aktiviteter på området, och flera projekt är igångsatta vad gäller grön tillväxt/avfallshantering. Det är svårt idag att veta vad som kommer att bli resultatet av alla dessa projekt och insatser under 2015.

Sekretariatet har sänt meddelandet till *Nordic Fashion Association* (NFA) för kommentarer, och de är inte helt nöjda. NFA uttrycker följande:

"Hvorfor ikke bare gå i gang med arbejdet omkring et manifest allerede nu, når handlingsplanen skal præsenteres allerede den 27/4 i København?"

Omkring incitament: NFA mødes gerne med de ansvarlige parter fra NAG og Nordisk Innovation for at tale om mulighederne for kopiering af *Nordic Built*. Vil det ikke være bedre at tage branchen med på råd, når branchen skal inddrages end at holde det i interne diskussioner?

Mht branding: Det er rigtigt (og positivt) at den nuværende strategi "fremhæver mulighederne for positive synergieffekter, mellem den kreative industri, såsom mode og tekstil og bæredygtig udvikling", men det er jo ikke det samme som at skabe en række fælles aktiviteter – at blive konkrete. Vi har god erfaring fra bl.a. de nordiske generalkonsulater i Shanghai om at lave fælles brandinginitiativer som kobles med eksportfremstød og vi vil meget gerne udvide dette velafprøvede format til også at inkludere områder såsom New York, Berlin, London, Paris og Milano".

För att upprätthålla trycket i frågan samt för att säkerställa rådets fortsatta inblick i detta och för att se vad som faktiskt blir utfört, föreslås därför att rekommendationen upprätthålls och att Nordiska ministerrådet ombeds återkomma med nytt meddelande efter utgången av 2015.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Näringsutskottet

att Nordiska rådet lägger meddelandet om Fremst. 11/2014 till handlingarna och *avvaktar politisk dialog*

Mariehamn den 27 januari 2015

Anders Eriksson (ÅF)

Eero Suutari (saml)

Gunvor Eldegard (A)

Heidi Greni (Sp)

Heidi Nordby Lunde (H)

Jörgen Pettersson (ÅC)

Mikkel Dencker (DF)

Lars Tysklind (FP)

Lena Asplund (M)

Pyry Niemi (S)

Rikard Larsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Steingrímur J. Sigfússon (VG)

Tarja Filatov (sd)

Torgeir Knag Fylkesnes (SV)

Nordiska rådet

**Fremst. 11/2014/näring
D 2014**

Tidigare nummer:

A 1610/näring

Behandlas i:

Näringsutskottet

J.nr. 13-00346-32